

GELUKKIG WORDEN DOE JE ZO

JAN VERSTEEGH

**GELUKKIG
WORDEN DOE
JE ZO**

(en zij kunnen het weten)

2019 Prometheus Amsterdam

© 2019 Jan Versteegh
Omslagontwerp Jan van Zomeren
Illustratie omslag Coen Pohl
Foto auteur Ilja Keizer
Zetwerk Mat-Zet bv, Soest
www.uitgeverijprometheus.nl
ISBN 978 90 446 3966 7

ALLEREERST

De laatste jaren hoor ik om mij heen steeds vaker de klaging van mensen die graag ‘iets anders’ willen met hun leven. De baas voor wie ze werken is een enorme lul, het werk an sich is niet waar ze altijd van droomden, hun relatie stemt niet tot volle tevredenheid en ga zo maar door. Het zit niet altijd in grote dingen, soms is het alleen maar de zoektocht naar wat meer waardering of een complimentje op z'n tijd. Desalniettemin is er volgens mij een heel grote groep die iets wil veranderen.

Maar het niet doet.

Na twee mislukte studies – alhoewel mijn broertje nog wel eens gekscherend roept dat het hbo een cursus is en geen studie – begon ik aan de HALO: de Haagse Academie voor Lichamelijke Opvoeding. Een opleiding tot het worden van gymleeraar. Mijn ouders maakten duidelijk dat het wel *drie keer is*

scheepsrecht moest worden, omdat anders de vriendelijk verleende financiële steun aan mijn toekomst zou worden opgeschort. Uiteindelijk deed ik over de vierjarige opleiding een keurige vijfenhalf jaar, maar toen liep ik wel met een diploma naar buiten. De huur moest betaald en ik had geen zicht op het verwezenlijken van mijn eigenlijke droom, dus ging ik aan de slag als docent lichamelijke opvoeding.

Al sinds mijn tienerjaren wilde ik televisiemaker worden. Als energiek raar mannetje met een rappe tong leek het me dat ik dan werk zou doen dat zo goed bij mijn persoonlijkheid zou passen dat ik nooit meer het gevoel zou hebben naar mijn werk te ‘moeten’. Inmiddels was ik zesentwintig jaar oud en fulltime in de gymzaal te vinden. Tot het punt dat mijn beste vrienden me vertelden dat ik niet meer de Jan was die ze kenden. Ik was een zeur geworden, die het alleen maar had over de frustratie over het mislukken van zijn televisiedroom. Niet dat ik me er ontzettend actief voor inzette, vooral omdat ik niet wist hoe, maar dan gebeurt er natuurlijk ook niks. Ik kreeg het advies een keuze te maken. Óf accepteer dat je gymleraar bent en geen televisiemaker, maar hou dan ook op met zeuren. Óf je gaat er nog één keer vol voor om wel te bereiken waar je van droomt. Als dat lukt, dan ben je waar je denkt te willen zijn; en lukt het niet, dan heb je het in ieder geval geprobeerd. Maar in godsnaam, hou op met zeuren.

Een wijs advies en een waarheid als een koe. Hoe vermoeiend is het niet om altijd maar die vriend te horen die roept een wereldreis te willen gaan maken, en het nooit

doet? Of die vriendin die altijd maar zegt haar eigen bedrijf te willen beginnen, maar het niet durft? Met zeuren kom je helemaal nergens, en ik kan het weten.

Uiteindelijk trok ik de stoute schoenen aan en schreef een brief naar omroep PowNed. Het leek me de enige club cowboys die gek genoeg zou zijn om iemand met een grote mond maar zonder echte ervaring een kans te geven. Tijdens een eerste gesprek kreeg ik de vraag of ik zelf filmpjes kan monteren. Bij binnenkomst had ik de montagesets zien staan en die waren van Apple. Nou wist ik dat op die systemen vaak gewerkt werd met Final Cut, een editprogramma. Hoewel ik nog nooit met dat programma had gewerkt, antwoordde ik: 'Natuurlijk kan ik monteren, ik werk met Final Cut.' O mooi, daar werken wij ook mee, was de reactie. De opdracht was een profitem maken, van redactie tot monteren, dat zou gelden als proeve van bekwaamheid. Een onderwerp bedacht ik zo, en ook het draaien met de cameraman ging prima.

Maar toen...

Ik moest het zelf in elkaar knippen en plakken op de computer, en dat kon ik helemaal niet. Met een nacht lang tutorials kijken op YouTube leerde ik mezelf de minimale basis. Een knip maken, muziekje eronder zetten, de audio rechtekken, dat soort dingen. Het item keek ik laatst nog eens terug en was verre van geweldig, maar ik kon in ieder geval iets aan ze laten zien. Mijn eerste advies zou dan ook zijn dat je altijd moet bluffen als men vraagt of je iets kan, mits je denkt dat je dat in korte tijd enigszins onder de knie

zou kunnen krijgen. Als iemand je vraagt of je een openhartoperatie kan doen en je bent niet opgeleid tot chirurg zou ik het er niet op gokken, maar in vele andere gevallen kan een leugentje om bestwil misschien wel net het zetje in de rug geven dat je nodig hebt.

Ik kreeg de baan. Althans, de baan – ik kreeg een contract voor dertig dagen. Dertig dagen proeftijd en daarna mogelijk niks. Daarvoor diende ik wel mijn fulltimebaan als leraar op te zeggen. Niet iedereen in mijn omgeving vond dat een wijs besluit. De vrienden die me aangespoord hadden nog eens mijn ultieme droom achterna te gaan, vonden het een heel goed idee. Mijn ouders daarentegen probeerden me te laten zien wat er zou gebeuren als het na die dertig dagen zou ophouden. Dan had ik geen vaste baan meer. Wat dan? Ik zag in dat als ik deze sprong niet zou wagen, ik inderdaad nooit zou kunnen vallen. Het zou echter ook betekenen dat ik nooit zou vliegen, temeer omdat ik niet zag gebeuren dat ik ooit nog een kans zou krijgen om binnen te komen in de Nederlandse televisiewereld. Als het mislukte zou ik vast wel weer ergens anders werk vinden, al zou het misschien even duren. Mijn huur was niet al te hoog en ik had weinig nodig, mocht het allemaal misgaan.

En het ging, in ieder geval tot op heden, niet mis. Het maandcontract werd al na twee weken omgezet in een looptijd van een jaar. Daarna meldde zich al snel BNN en inmiddels duurt het avontuur voort bij Talpa. Dan is de vraag natuurlijk: ben ik er inderdaad zo gelukkig van ge-

worden als ik dacht? Het antwoord is volmondig: JA. Het werk is fantastisch, ik heb inmiddels de halve wereld gezien en met de meest inspirerende mensen gepraat en mogen werken. Het feit dat ik een baan heb waarbij ik betaald word om simpelweg mezelf te zijn, is het grootste geluk dat ik, professioneel gezien dan, kan hebben. Als gymleeraar werkte ik een stuk minder hard, als je naar de uren kijkt, want dat het buffelen zou worden wist ik van tevoren niet. Ook de bekendheid is niet altijd leuk, maar dat hoort nou eenmaal bij het werk waar ik voor gekozen heb. Als ik ga plussen en minnen, dan blijft er een heel dikke plus over.

Dit succes zal ongetwijfeld niet tot mijn pensioen duren, gezien het feit dat dat maar heel weinigen gegeven is in de televisie-industrie, maar zelfs als het morgen afgelopen is, heeft het jaren langer geduurd dan ik ooit had durven dromen. Mijn tweede advies, en daarmee sluit ik aan bij vrijwel alle mensen die ik sprak voor dit boek, is dan ook: doe het gewoon. Ook al is het onzeker of eng en weet je niet of het gaat lukken. Het is altijd beter dan op je sterfbed tegen jezelf moeten zeggen: had ik maar. Als het in de soep loopt, heb je in ieder geval de trots nog dat je de ballen had om het te proberen. Desnoods ga je toch wat kleiner wonen? Of koop je een keer geen nieuwe winterjas?

In dit boek vind je achttien mensen die er ooit ook voor kozen om hun leven drastisch om te gooien in de zoektocht naar geluk. Niet bij iedereen kwam die droom uit, of bracht het behaalde succes ook meetbaar meer geluk. Wat ze wel

allemaal typeert is dat ze het gedaan hebben. Iets wat ik jou ook zou gunnen.

Als je een droom hebt – en dat is waarschijnlijk, anders las je dit boek niet –, ga hem dan alsjeblieft achterna. Niet voor mij, je omgeving of alle mensen in dit boek, maar helemaal voor jezelf.

Succes.

Jan

SACHA DE BOER

*Was bekend als presentatrice van het
NOS Journaal, werd gelukkig als fotograaf*

Er was een tijd dat je als nieuwslezer in de regel deed wat rechters ook doen; je werkt door tot je met pensioen gaat. Harmen Siezen, Henny Stoel, Philip Freriks, Joop van Zijl. Allemaal presenteerden ze voor de NOS het journaal tot ze met pensioen gingen, al was het zelden het laatste wat ze op televisie deden. Stijf aan kop staat de eerstgenoemde, Harmen Siezen, met een trackrecord van drieëndertig jaar presentatie van het nieuws. Hij stopte in 2002 en had op dat moment maar liefst 17.000 journaals op zijn naam staan.

Het is een baan met aanzien en een groot bereik. Toch is het niet voor iedere *anchor* van het journaal een droom die uitkomt. Voor ten minste één van hen was het meer toeval dat ze op de stoel van presentator terecht kwam, dan dat ze het zichzelf als doel had gesteld. Ze deed het voor een respectabel aantal jaren, maar ging toen haar langgekoesterde

droom achterna. In een oude pastorie in Diemen tref ik Sacha de Boer. Sinds een maand huurt ze de zolder van het pand als fotostudio. Het is er prachtig edoch steenkoud, je kunt wolkjes blazen met je adem. Met een dampende kop thee in de hand, dat helpt wat, begint ze te vertellen. ‘Toen ik een klein meisje was woonden we in Amsterdam in de Biesboschstraat naast fotograaf Eddy de Jongh. Hij zette mij als kind vaak op de foto, net als de rest van het gezin. Ik was altijd mateloos gefascineerd door het zwarte kastje met het zilveren oog dat hij bij zich had. In mijn hoofd zag ik al helemaal voor me hoe ik met mijn camera de wereld over zou trekken, maar aan de andere kant zag ik dat Eddy ook gewoon geld moest verdienen door bijvoorbeeld de CEO van een bedrijf te fotograferen voor het jaarverslag.’

‘WAT IS NOU BELANGRIJKER: DAT JE EEN GROTER HUIS HEBT DAN DE BUURMAN, OF DAT JE LEUKER WERK HEBT DAN DE BUURMAN?’

Dit maakte geenszins dat Sacha haar interesse verloor in fotografie. Ze begon al op zeer jonge leeftijd met zelf foto's maken.

‘Mijn eerste camera was een Agfa Clack, daar stond ik dan als zevenjarig meisje foto's van dieren mee te maken in Artis.’ De romantiek van het fotograferen maakte dat het

beroep fotograaf een plek kreeg op haar lijstje van dingen die ze mogelijk later wilde worden. Er stonden nog twee mogelijke carrièreopties op: astronaut en ontdekkingsreiziger.

Na het lyceum in Hilversum ging Sacha terug naar Amsterdam om te studeren. Ze haalde eerst een propedeuse psychologie. ‘In die tijd heb ik ook wel al mijn vriendinnen geanalyseerd.’ Hierna ging ze verder met een studie communicatiewetenschappen. Met een vriendin die bij *RTL Nieuws* werkte keek ze af en toe mee hoe het eraan toe ging in de televisiewereld, en al snel vond ze een bijbaantje bij hetzelfde bedrijf. Ze begon als koerier die de videotapes – in die tijd ging alles nog op tape – rondbrengt, en werd daarna geluidsman. Man, ja, want er was voor het beroep volgens Sacha nooit een vrouwelijke term bedacht.

Op een dag was er een kaping van een KLM-vliegtuig in Duitsland, maar de verslaggever van dienst was al naar huis. ‘Het was mijn eerste officiële interview. Terwijl ik ook het geluid stond te doen, stelde ik de vragen. De adjunct-hoofdredacteur, Harm Taselaar, zat op de vloer en vroeg hoe het gegaan was en of hij het zo uit kon zenden. Ik zei dat dat volgens mij wel kon. Uiteindelijk gaf hij me, na het bekijken van het materiaal, dat vertrouwen en zond het hele interview uit. Dat was mijn feitelijke debuut.’ Toch is dat niet exact hoe Sacha bij de televisie als presentatrice kwam. Sterker nog: ze wilde helemaal geen presentatrice worden, maar daarover later meer.

Die eerste keer leidde niet meteen tot nieuwe klussen als

verslaggever voor de geluidsman Sacha de Boer, en toch kwam het zover. Ze wilde dan wel geen presentatrice worden, verslaggever des te meer. ‘Via via had ik gehoord dat Feike Salverda bezig was met het opzetten van een Amsterdamse tv-zender. Daar moet ik bij zijn, dacht ik. Ik had altijd met veel plezier naar *Gouden Bergen* gekeken, het programma waarin hij samen met journalist Lex Runderkamp misstanden aan de kaak stelde. Op een dag zag ik hem lopen op de parkeerplaats bij RTL. Het is nu of nooit, dacht ik, en ik sprak hem aan. Mijn boodschap was vrij helder: Hallo, ik ben Sacha. Ik ben geluidsman en studeer communicatiewetenschappen en ik wil graag aan de slag bij je nieuwe zender. Toen kreeg ik een lijstje thuisgestuurd met alle functies waar ze mensen voor zochten. Redacteurs, verslaggevers, presentatoren, technici, alles stond erop.’ Sacha solliciteerde en werd aangenomen als redacteur bij AT5. Tijdens de krakersrellen in de stad werd ze gebeld door een vriend: waarom zijn er geen mensen van de stadszender aanwezig om er verslag van uit te brengen? ‘Weet je wat: ga jij maar, werd er tegen me gezegd. Ik heb daar toen een fantastisch verhaal gemaakt. We stonden te springen tussen de verfbommen. Dit is echt mijn doorbraak geweest, want sindsdien was ik verslaggever. De fotografie verdween ondertussen wel helemaal naar de achtergrond. Als ik er nu aan terugdenk, snap ik niet dat ik nooit met een fotocamera heb rondgelopen op de redactie. Er gebeurde zoveel. Maar ik was te druk met pionieren, vrees ik.’

Uiteindelijk vond Sacha dat ze haar studie toch maar

eerst moest afmaken. Het was in de tijd dat je nog rustig zes jaar over je studie kon doen, maar ze had er al vijf jaren op zitten. ‘Zo lang studeren en het dan niet afmaken is zonde, dus ik zegde mijn baan bij AT5 op. Ik stopte op 1 oktober 1992, want ik had aan het einde van die maand vier tentamens. Op 4 oktober 1992 stortte er een Boeing 747 van El Al neer op de Bijlmer. Toen heb ik nog gebeld dat ik terug kon komen om het te verslaan, maar het was al te laat.

‘ALS JE EEN DROOM HEBT, MOËT JE DIE NAJAGEN – IK VIND DAT JE DAT AAN JEZELF VERPLICHT BENT.’

Na mijn afstuderen dacht ik dat de wereld aan mijn voeten zou liggen, maar ik kwam bedrogen uit. Desnoods ga ik wel presenteren, zei ik tegen de vriendin die bij RTL werkte. Als of je wc’s moest schrobben, zo liet ik het klinken. Die vriendin was echter de dochter van Willem Duys, dus dat was wel wat bot van me. Ik had helemaal niet die ambitie, om te presenteren, ik wilde juist achter de camera.’ Zover was het toen nog niet. Samen met haar toenmalige vriend richtte Sacha een bedrijfje in digitale videomontage op; het knippen en plakken van gedraaid beeldmateriaal. ‘We waren het eerste non-lineaire *video-editing* bedrijf van Nederland. Bij de Tros stond in die tijd een oefensetje, maar niemand vond dat wat. Het was als het verschil tussen een tekstverwerker en een typemachine. Toen heb ik gebeld naar het bedrijf

Avid in New York, en die bleken net twee mannen in Amsterdam te hebben neergezet voor de Nederlandse markt. Daar ben ik dikke vrienden mee geworden. Met een lening van de bank begonnen we met één editsetje, maar al snel werden dat er twee, toen drie en later zelfs vier.’

Kort daarna ging ze ook aan de slag bij de radio. Bij Radio 10 en Concert Radio werkte ze als redacteur en nieuwslezeres. ‘En toen belde AT5, er was iemand ziek geworden en door een foutje in het rooster was er geen vervanger. Of ik wilde invallen. Ik dacht dat het heel eng zou zijn, dat als ik daar eenmaal zou zitten de grond open zou scheuren en ik in een groot gat zou vallen, maar toen ik er eenmaal zat viel het ontzettend mee. Is dit het nou? dacht ik. Het was helemaal niet eng, ik vond het meteen leuk. Alles wat ik daarvoor had gedaan kwam daar, als presentatrice, ineens samen. Koerier, geluidsman, editor, redacteur en verslaggever. Ze vroegen meteen of ik de rest van de week ook kon. Binnen een maand belden de NOS, RTL en *Jules Unlimited* of ik daar wilde komen werken. Ik koos uiteindelijk voor RTL. Iedereen vond toen dat de NOS veel meer status had, maar ik kende daar niemand. Bij RTL kende ik wel mensen en die vond ik allemaal heel leuk. Het was op dat moment wel ontzettend druk. Radio 10 in de ochtend, AT5 en mijn bedrijfje. Alles deed ik tegelijk. Het was echt buffelen, ik had verder gewoon geen leven. En dat was prima.’

Voor RTL5 presenteerde ze – het is inmiddels begin 1995 – een nieuwsbulletin. Samen met een stagiair, inmiddels bij ons allen bekend als Amerika-correspondent Erik Mouthaan,

maakte ze iedere dag nieuwsflitsen van vijf minuten. ‘Het was een superleuke tijd, we deden het helemaal met zijn tweeën. Er keek niemand naar, maar het was wel heel leuk om te doen.’

Na een halfjaar ging ze bij Veronica een nieuw programma presenteren: *Veronica's Nieuwslijn*. Dit keer was ze niet alleen in beeld, maar met een copresentator: Rick Nieman. ‘Je had het popje van Veronica, Rick, en het popje van RTL – dat was ik. Hij was negenentwintig en ik zevenentwintig en we gingen samen het nieuws doen, in een soort *spaceship* van een studio. Het zag er waanzinnig uit. Ergens halverwege dat jaar zijn we vreselijk verliefd geworden op elkaar. Inmiddels zijn we drieëntwintig jaar verder.’

Het programma stopte overigens al snel wegens tegenvallende kijkcijfers en Sacha vertrok naar de NOS. Uiteindelijk werd ze een van de vaste presentatoren van het achtuurjournaal, een groot ding in televisieland. ‘*Yes but no*. Ik deed al vaak het achtuurjournaal, maar dan op zondag. Dat hoorde dan gewoon bij de dagdienst van de zondag. In 2003, toen ik het vast ging doen, werd er ineens helemaal een persconferentie belegd om het bekend te maken, terwijl ik het feitelijk gezien al lang deed. Het was meer dat andere mensen zich er drukker om maakten dan ik zelf. Wat ik enger heb gevonden was dat ik af en toe met Mart Smeets *Studio NOS* deed. Ik heb toen ook eerlijk tegen Mart gezegd dat ik niet zoveel van sport wist, maar er vooral voor het nieuws zat. Als ik iets niet weet dan zeg ik dat het liefste maar eerlijk. Zo herinner ik me een schattig moment over de voetbalclub Celtic. Ik wist niet